

78
27

V I R O
MAXIME REVERENDO, AMPLISSIMO
ATQVE CLARISSIMO
DOMINO

EPHRAIM
PRÆTORI

SENORI PAC ASTORI AD ÆDEM B. MAR.
VIRG. THORUNII MERITISSIMO,
SECUNDAS NVPTIAS :

FELICITER

D. 14. JUL. 1611
INEUNTI
CUM

PUDICISSIMA ET FLORENTISSIMA
VIRGINE

ELISABETHA
VIRI

SPECTABILIS ET PRUDENTISSIMI

DN. WILHELMI
LENSKI,

SCABINI NE APOLITANI AP. THORUNENSES
DEXTERRIMI

FILIA UNICA atque DILECTISSIMA,
AFFECTVM ET GRATVLANDI OFFICIVM
PRÆSTABANT

RECTOR AC PROFESSORES, RELIQVIOVE
DOCENTES IN GYMN. THORUN.

THORUNII, Impressus JOH. NICOLAI, NOBISS, SENATUS & NYMNASII Typographus.

שיר הכלולור :

ואַ טרענין פֿילי נאכט
 זו אונש נור טראויריג מאכט :
 דענדפֿערני דוך. און ווייַ
 דר הויטגי טג ארויכֿי

וואַ פֿריירי ברינגן קאן :

הויט פֿאַונגט אין בוינדנוש אן :

דואן וויר אלה הופֿין.

דז עש זיי וואל גיטרופֿין.

דז גאט ווירט זייני קראפֿט

און וואַ וירגנויגונג שאפֿט :

בוי ריזם ניוואן לעבן

אין פֿולין זייגן גיבין :

גבר ערכת בתוך

כן מתחתן בנערה

ושמר ביתך ובוראיך

יצילח הוא כל עלילתו :

Neonymphis omnem felicitatem

apprecatus, scr. ex animo

P. Iacnichius, Gymn. R.

O Ra premunt homines, lingvæque silentia servānt,
 Cum certæ posita est clausula certa rei.
 Ad colophona prius res quam ducatur honestum :
 Quot non verborum semina lingua ferit?
 In primis si quis pia fœdera quærit amoris,
 Atque vagam Venerem despicit atque fugit.
 Tunc multis petitur verbis, illisque sinistris,
 Quæ vel Aristoteles diceret esse nihil!
 Si castus loquitur cum casta, Sponsus habetur,
 Atque tori fertur quærere delicias.
 Si viduus Viduæ limen frontemque salutat,
 Mox sponsi pulchro nomine comptus erit,
 Si peregre vadit, vereres repetitque Penates,
 Ut det sinceræ pignus amicitia: :
 Vel si præclaros, charosque invisit Amicos,
 Officii reddens munia grata sui,
 En! veniet [rumor] Sponsus, Sponsamque maritam
 In thalamum ducet, cui gravis ære manus.
 Hæc ubi diffugiunt, paleæ ceu turbine pulsæ,
 Tum quærunt rastro rem fodicare novo.
 Divitiis pollet, Sponsus, tamen optat habere
 Nummorum cumulos: esuriemque probat.
 Quin posset sacro viduam sibi fœdere egenam
 Jungere, vel dextram, Virgo misella, tuam.
 Quid? Sponsus nubit teneræ juvenique puellæ,
 Annis cum posset ducere rite gravem;
 Huic si nupsisset, meliori sorte locaret
 Res talo, fidei conjugiumque suæ,
 Hos & complures sermones ore volutat ;
 Pectore qui rixas invidiamque fovet.
 Ast heus? quis Te constituit simul esse loquacem
 Censorem, & ventis verba petulca dare ?

Nonne

Nonne *DEUS Dominus* castorum est Autor amorum,
 Et quo vult, hominum flectere corda potest?
 In terris equidem fiunt connubia casta,
 Sed quæ signavit dextera summa DEI. [a]
 In cœlis ut mors, sic uxor cuique notata est,
 Quas non effugies, nec temerare potes. (b)
 Blandiferas alii tædas sectantur, & ipsi
 Fumati fumos vendere sæpe solent.
 Quos flagrare vides sinceri pectoris æstu,
 His ad virgineos est via certa choros.
 Sed quos lentus amor divexat tarda que Nympha,
 Hi contabescunt, proficiuntque nihil.
 Conjugio casto nummos si credis obesse,
 Erras, & vitam negligis ipse tuam.
 An bene nummatam Viduam Tu ducere nolleſ,
 Virginis aut ditis promptus adire torum?
 An Natam gratam nummato tradere Sponſo
 Nolleſ? an potius duceret Iruſ eam?
 Non satis est vixiſſe ſibi, ſed vivimus orbi:
 Quisquis obit partes Conjugis, ille ſapit.
 Cœlibe nil vita pejuſ, nec terra, nec æther,
 Nec vicinuſ egeſ, quod tibi debet, habet.
 Si juveniſ viſ amplecti juga ſacra puellæ,
 Sin vetulæ: per me ſit tibi liber amor.
 Cur autem taxas aliorum vota ſecunda,
 Atque putas nullum crimen id eſſe grave?
 Si ſaperent homineſ, ſcortari dedecus eſſe
 Noſſent, & pœniſ ſubdita colla forent.

Si

[a] Vid. hic merito *Joh. Berſand. in Venatione Hominum ſ. Genio Mundi cap. XLI. p. 405. & 406. &c.*

[b] Reſpicitur hic ad proverbium polonicum: *Smierc y Zoná kaźdemu nãznãczona.*

um,
Si saperent homines, non illos fama notaret
Posthuma, qui solvunt vincula sancta tori,
Si saperent homines, cum conjuge vivere possent
pacate, atque foro jurgia nulla darent.
Si saperent homines, sentirent quodque decorum
De castis Sponsis conjugioque pio,
Sed quo prolabor? mundus non curat honesta,
Et ridet fidi verba serena viri.
Jam mihi res Tecum, *Vir magni nominis* atque
Cætus nostratis gloria magna DEI.
Cum thalamum fati nuper circumstetit horror,
Vixque duo vel tres tecta adiere tua:
Tunc fueras luctu nimio mœroreque septus,
Nec studiis poteras invigilare satis.
Namque piam, charam Tibi prudentemque Maritam
Sumpserat e casto mors inimica sinu.
Hinc calidæ sacræque preces tua castra fuerunt,
Munieras illis corque pedesque tuos.
Tædia Te postquam ceperunt longa dierum,
Incubuitque domûs anxia cura Tibi:
Pulsaisti cœlum precibus sanctisque piisque,
Iret ut in thalamum Vitgo pudica tuum.
Non patiebatur Numen tabescere vota,
Aut glaciem tanti pectus habere Viri.
Correxit tristes dulci solamine casus,
Gaudiaque obducto vulnere pensat Amor.
Dum *Thorunenses inter Clarissima Nymphas,*
Tecum connubii jura fidemque colit.
Rara serenatos cui donat Gratia mores,
Pulchra verecundus pingit & ora pudor.
Cui DEus instillat sacrum penetralibus ignem,
Et favet officiis fœmina masque suis.

Candida

Si

Mundi

demu

Candida condecorat quam pleno Numine Virtus,
 Et centum exornat mens generosa bonis.
 Hæc celebrat Patrem fidei vitæque probatæ,
 (*E Passenheimo chara propago venit.*)
 Hæc momenta domus & perspexisse labores
 creditur, officio digna Marita bono.
 Hæc secum vixit, fucos sprevitque dolosos,
 Mundi, queis aliæ pondus inesse putant.
 Dextra Sacerdotis Tibi nunc hanc jungit amica,
 Atque chorus facilis vota secunda canit.
 Recta facis, cum Justa facis, *meritissime Pastor,*
 Et Senior, vitæ porrio chara sacra,
 Quando tuo lateri Virgo decorata pudore, c]
 Et virtute pia jungitur atque datur.
 Gratulor ista Tibi lætæ commercia vitæ,
 Gratulor illustres ac sine nube dies:
 Et precor, ut clara descendat origine proles,
 Chara Patri, patriæ commoda, grata DEO.
 Teutonica plures *Scultetos* voce vocatos
 Urbs alit, & dubios non finit esse viros:
 Det DEUS, ut surgant *Prætor* I nomine clari.
 Sic qui Teutho fuit, rite Latinus erit.

Hæc Nuptiis sollemnissimis Prætoriano-
 Lenskianis cœlitus precatur

M. Martinus *Böhm*/Passenheim.

[c] Summus pontifex in V. T. non debuit, ducere viduam, repudiatam, for-
 didam & meretricem, sed tantum *Virginem* *Levit.* XXI. 13. 14. Rationes
 hujus prohibitionis simulque concessionis divinæ notatu dignissimas
 vide in *Celeber. Joh. Lundii Alten Jüdischen Heiligthümern*/ Lib. III.
 c. XLX p. 485, seqq

IN rebus servare modum, queis cunque jubemur
 Naturæ ductu legibus atque Dei ;
 Ut sic servato passim moderamine rerum,
 Excedat nemo deficiatque malè,

Hinc

In medio virtus consistere dicitur omnis,
Ponitur in vitiis, à medio quod abit,
Hinc laudandus erit, si quis tristetur ovetque,
Dummodo non justo fiat id absque modo:
Vir Summè Reverende, modum servare videris,
Cum quæcunque doces, promptius Ipse facis.
Luxisti, sicut par erat, tua funera bina,
Et nunc disrupto fœdere Conjugii,
Virgine cum castâ properas ad Vota Secunda,
Idque facis ductu consilioque DEI:
Qui sicut voluit Tibimet prima esse secunda,
Altera sic etiam Vota secunda volet;
Si quoque, materie lætandi ex fœdere sancto
Oblatâ, in Domino lætus eris modicè:
Hinc dubium non est, aderit quin fructus amoris
Casti, nimirum pignora chara tori,
Queis stirps fulcitur, nomen duratque Parentum,
Conjugibusque nihil charius esse potest.
Hæc tibi cum peperisse videbis Vota secunda,
Sponse, beatus eris: quod Tibi corde precor.

M. MART. BERTLEFFIUS, P. P.

Q Vidam Zittaviæ primatum: INTVS MELIORA:
Ædibus inscripsit, quas modo condiderat.
Vir Venerande, tuæ nitido splendore coruscant
Ædes, intus non deteriora tenent.
Nuncauget decus internum *nova Nupta*, venusta
Corporis ac animi dotibus eximiis.
Sit faustus thalamus, felicem degite vitam,
Comptæ sic ædes optima quæque tegunt.

Ita animitus gratulatur

Henricus Würffel / Gymn. Coll.

heim.
m, for-
tiones
sifimas
b. III.

Hinc

DO Tibi nunc Votum dono, Senior Reverende,
Corde quod integro comprecor atque pio :
Principium, Medium, Finem quoque summus Jova
Autor Conjugii prosperet atque beet.

*Debita observantia ergo scripsit
has*

Jacob Schmid / Coll.

Mysta verende, tuis precibus vis esse beatos
Omnes, ac cuncta prosperitate frui.
Nunc ea vota revertuntur feliciter in Te,
Proque salute etiam rite precare Tua.
Nam TIBI contingit prudens, pia, comptaque Sponsa,
Quis neget eximium munus id esse DEI !
Gratulor hanc sortem, Tua quæ nunc pectora mulcet
Lætitia, atque precor prospera cuncta toro.

Ita ex animi sententia vovet

Paulus Dubbermann / Gymn. Coll.

Quæ multos alios læserunt tristia fata
Tempore præterito, Te tetigere simul.
Ast ubi nunc multis adspirat mollior aura
Et Tibi lætandi maxima causa datur.
Vir venerande, Tibi divino munere spondet
Sidere felici sponsa pudica fidem
His cæptis alnum benedicat ab æthere Numen
Ac vos omnigena prosperitate beet!

Votivis his lineis applaudit

Jonas Bogmukowski, Gymn. Coll.

••(O)••